

Fotó: Németh Zsolt

Életeket menthet a gyakorlás

Tűzoltók, katasztrófavédők és mentők együttműködése, személymentés, kárelhárítás, majd a tapasztalatok közös értékelése: szeptember 9-én egymást követően két katasztrófavédelmi gyakorlat is zajlott a városban és a vállalatnál.

3. oldal

Izgalmas szakmai feladat

A budapesti Lánchíd rekonstrukciós munkálatainak során a hídpályaszerkezet acél elemeinek hegeszthetőségi vizsgálatára a DUNAFERR Labor Nonprofit Kft. kapott megbízást, mint akkreditált anyagvizsgáló laboratórium.

6. oldal

Termelést támogató elektrotechnika

Előző lapszámunkban az IT Igazgatóság informatikusainak mindennapjait mutattuk meg. A számítógépekkel felszerelt irodák után riportunk második részében izgalmas helyszínekre, a műszerészek műhelyeibe látogattunk el.

4. oldal

Tokió után, Párizs előtt

Minden idők egyik legkülönlegesebb olimpiáján vagyunk túl. A játékokat rendező japán főváros kitett magáért, miként a magyar sportolók is. Körképünkben városunk sportolójának olimpiai szereplését tekintjük át.

14. oldal

Tisztelt Munkavállalók, Tisztelt Kollégáim!

Örömmre szolgál, hogy végre konkrét jó hírekről tudom Önöket tájékoztatni.

Mindenekelőtt tájékoztatom Önöket, hogy sikerült elhárítani mind az Ukrajna felől – sajnos magyar közreműködőkkel együtt –, mind pedig a főtulajdonos STEELHOLD Limitedre hivatkozó ukrán és magyar álképviselők részéről ellenünk intézett támadásokat. Ezek közül igen „látványos” volt a DUNAFERR fizikai elfoglalására és nyilvánvaló leállítására tett kísérlet, amit már a magyar Készenléti Rendőrségnek kellett elhárítania. Úgy gondolom, hogy ennél mélyebbre már nem lehetett süllyedni...

Ezek a támadások, különösen a DUNAFERR DV. Vasas Szakszervezeti Szövetség elnöke, és decemberben elbocsátott 3 vezetője részéről és közreműködésével a sajtó útján is folytak, és jelentős kárt okoztak nekünk. A megtett intézkedéseink eredményeképpen e támadások, lejárató sajtónyilatkozatok a nyár elejére megszűntek, elhallgattak, jórészt ennek köszönhetően(!) partnereink bizalma is kezdett visszatérni irányunkban, és így helyzetünk javulni kezdett, ismét „kibukkantunk a vízből”. Ennek köszönhető, hogy ma már kapacitásunk közel 55%-át ki tudjuk használni, és finanszírozni tudjuk e termelést (bár itt még van bőven feladatunk). A piac változatlanul jó, tehát helyzetünk kezd fokozatosan javulni, remélem, hogy a nemtelen támadások nem kezdődnek újra ellenünk!

Ezt látva elérhető közelségbe került a szakmai befektető belépése is, ami véglegesen rendezni fogja majd a problémáinkat. Érthető, hogy amíg a támadások okozta káosz fennállt, addig a szakmai befektető is kivárt.

Ebben a rendkívül nehéz, megszűnéssel fenyegető helyzetben szükség volt az Önök támogatására is, **AMIT EZÚTON IS TISZTELETTEL MEGKÖSZÖNÖK!**

Helyzetünk javulásával végre az alapanyag, az energia finanszírozása mellett lehetőség van arra is, hogy a munkavállalói juttatásokra is többlet erőforrásokat fordítson az ISD DUNAFERR Zrt.

A fentiek alapján tehát úgy döntöttem, hogy az ISD DUNAFERR Zrt. továbbá az ISD POWER Kft., az ISD Kokszoló Kft. és a DUNAFERR Vámügynökség Kft. („Leánytársaságok”) mint munkáltatók a következő hónapokban az eddigiekhez képest már az alábbi többletet is biztosítani fogják munkavállalóik részére:

1. Az ISD DUNAFERR Zrt. ezennel vállalja, hogy a 2021. októberében esedékes bérfizetéskor az első részlet 275 000 forint lesz, majd a novemberben esedékes bérfizetéskor a fizetett első részlet már 300 000 forint lesz, tehát azok, akiknek bére ezen összegnél alacsonyabb, továbbra is teljes bérüket megkapják időben, hiánytalanul. Akinek bére ezen összegnél magasabb, azok részére a fennmaradó összeg az eddig kialakult gyakorlatnak megfelelően, néhány héttel később kerül kifizetésre a tárgyhónapon belül.
2. A fenti 1. pontban leírt rendszer 2021. decemberében tovább bővül, ugyanis **decemberben**, és ha a helyzetünkben váratlan romlás nem következik be ezt követően, akkor decembertől kezdődően is **a bérek 100%-a határidőben kifizetésre fog kerülni!**
3. A fentiekben túlmenően ezennel elrendelem a jelen tájékoztatóval és kötelezettségvállalással, hogy a 2021. február 14-én megszűnt korábbi DTKSz **pulykapénzre** vonatkozó szabályainak megfelelő, de az alábbi módosítások szerinti alkalmazásával az ISD DUNAFERR Zrt. a 2021. évben az alábbi béren felüli juttatást fogja kifizetni valamennyi munkavállalója részére az alábbi módon, és a Leánytársaságok is így fognak eljárni, azaz:
 - a) e munkáltatók a pulykapénzt a munkavállalók számára 2021. szeptember, október, november, december hónapjaiban, tehát 4 részletben ki fogják fizetni, munkavállalónként mindösszesen 119 600 forint összegben, illetve
 - b) azoknak viszont, akik 2020-ban évközben létesítettek munkaviszonyt a munkáltatóval, és/vagy 2020-ban saját jogon fizetés nélküli szabadságon voltak, és ezen okok miatt részükre a pulykapénz időarányosan jár, azok részére értelemszerűen a 119 600 forint időarányosan csökkentett része kerül kifizetésre a fenti a) alpontban leírt módon.

A pulykapénz fizetésének részletes szabályairól minden munkavállaló pontos tájékoztatást fog kapni a szokásos módon munkáltatójától, a bérjegyzékkel együtt.

Ezúton is kérem további segítségüket és együttműködésüket, hiszen a termelést tovább kell növelnünk, még nem értünk révbé, még mindig nincs meg a fedezete a teljes munkabér kifizetésének a működés veszélyeztetése nélkül!

Feltett szándékom, hogy ha a helyzet tovább javul, amiben jelenleg bízhatunk, akkor az ISD DUNAFERR Zrt. és a Leánytársaságok még további kedvezményeket és juttatásokat fognak tudni biztosítani a munkavállalóik részére a jövőben. Ezekről természetesen ismételt tájékoztatni fogom Önöket a jelen tájékoztatóhoz és kötelezettségvállaláshoz hasonló módon.

Dunaújváros, 2021. szeptember 3.

Tankhilevich Evgeny
az ISD DUNAFERR Zrt.
legfőbb, általános vezérigazgató-helyettese

Életeket menthet a gyakorlás

■ GÁZÖMLÉSSEL JÁRÓ MEGHIBÁSODÁST SZIMULÁLTAK

Tűzoltók, katasztrófavédők és mentők együttműködése, kárelhárítás, majd a tapasztalatok közös értékelése: szeptember 9-én egymást követően két katasztrófavédelmi gyakorlat is zajlott a városban és a vállalatnál.

Mint azt lapunknak *Borbély Attila*, az ISD DUNAFERR Zrt. biztonsági és védelmi igazga-

tója összefoglalta, reggel 8 órától egy ún. BVT-(belső védelmi terv) gyakorlat kezdődött a vállalat területén. Itt a feltételezett vészhelyzeti történés az ISD Power Kft. kamragáztartóján bekövetkezett baleset volt. Ezt a gyakorlatot a helyszínen, valós körülmények között, a szükséges védelmi erők bevonásával hajtották végre. A feltételezett szituáció egy gázömlés szimulálása volt, amely egy műszaki meghibásodás során alakult ki. A baleset következtében nagy mennyiségű kamragáz került a légtérbe és okozott személyi sérülést. A keletkezett kárt a létesítményi tűzoltóság szakemberei szakszerűen elhárították, és a két „sérült” mentése is megtörtént az üzemi mentőszolgá-

lat kivonuló egységének segítségével.

A második történés a város területén zajló KVT-(külső védelmi terv) gyakorlat volt, amely ugyan nem igényelt tény-

leges beavatkozást, de a közreműködők köre kiegészült a mentésben és kárelhárításban résztvevő szervek védelmi egységeken túl az érintett önkormányzatok, vagyis Dunaújváros és Rácalmás önkormányzatának képviselőivel, a környező, felső küszöbértékű veszélyes üzemnek minősülő termelőegységek, valamint az érintett közüzemi szolgáltatók szakembereivel. Ebben a BVT-gyakorlatban megismert feltételezett szituáció annyival egészült ki, hogy a kedvezőtlen széljárás következtében a kiszabadult mérgező gázfelhő átlépte a DUNAFERR telekhatárát. Ilyen esetekben az a fő szempont, hogy a veszélyes anyagok által veszélyeztetett dolgozókat és lakosságot

megóvják az üzemben váratlanul bekövetkező események káros hatásaitól.

A jelenlegi, és hasonló rendszeres gyakorlatok célja, hogy az említett szervezetek összehangolják tevékenységüket, amelyek egy ipari baleset esetén a lakosság védelmét biztosítják. Másrészt, a kiképzés során elsajátított ismeretek elmélyítésére, a külső védelmi tervekben megjelölt szervezetek egymás közötti, valamint a mentésben részt vevő más szereplőkkel való együttműködés gyakorlására, az alkalmazási készenlét időben történő elérésére és mindezek ellenőrzésére is lehetőséget biztosítanak ezek a gyakorlatok. Egy ilyen gyakorlat túlmutat a jogszabályban rögzített célon, hiszen a jól összehangolt akció egy esetleges káresemény bekövetkeztekor életeket menthet!

Borbély Attila igazgató megjegyezte, hogy mind a belső, mind a külső védelmi tervet a katasztrófavédelmi hatóság koordinálja, és egyben ellenőrzi is azok szakszerű végrehajtását. A védelmiterv-gyakorlat minősítése elfogadhatónak tekinthető, amennyiben az üzem üzemeltetője a gyakorlat során a meghatározott súlyos baleseti eseménysorok legalább egyikét a tervben meghatározottak szerint gyakoroltatja az arra kiképzettekkel, és a gyakorlat során a gyakorlatban részt vevők a tervben meghatározottak szerint cselekednek, továbbá nem tapasztalható semmilyen körülmény, ami egy feltételezett baleset során annak kimenetelét negatív irányba terelhetné. Ilyen lehet például a védőfelszerelés nem megfelelő használata. Szeptember 9-én a DUNAFERR sikerrel teljesítette a fenti követelményeket, így a gyakorlat megfelelő minősítést kapott.

Szilágyi Irén

Emberek a hálózat másik végén (II.)

■ TERMELÉST TÁMOGATÓ ELEKTROTECHNIKA

Előző lapszámunkban az IT Igazgatóság különböző pozícióban dolgozó informatikusainak mindennapjait mutattuk meg.

A számítógépekkel felszerelt irodák után riportunk második részében izgalmas helyszínekre, a műszerészek műhelyeibe látogattunk, ahol színes vezetékek kötege lóg készenlétben egy kampón, szerszámmal teli táskák pihennek a polcon, a fogason pedig védősisak várakozik.

Nagyító szemüveg és forrasztópáka

Informatikusok szomszédságában alakította ki műhelyét *Pandúr István* műszerész, aki számítógépeket és kommunikációs eszközöket javít a vállalatnál. Még „igazi” satupadja is van, még ha kisebb darab is, mint a mechanikán szolgáló testvérei. Valódi, kézzelfogható szerzőmokkal dolgozik, belülről ismeri a számítógépeket, telefonokat. Több évtizede, 1985 nyarán kezdett a telefonközpontban mint műszerész, így tanúja lehetett a technika folyamatos változásának:

– Gimnázium után tanultam a szakmámat. Szerencsém volt, hiszen a katonaság után egyből

a Vasmű telefonközpontjában kezdhettem, miután a határőrségnél, Bácsszentgyörgyön teljesítettem a szolgálatot. Igen, annak idején a „dugdosós” központban még kézzel kapcsoltuk a hívott felet. Itt, a gyárban eléggé nagy területet foglalt el a telefonközpont, ami ma már csupán egy számítógép speciális programja. Volt még telex, fax is, de mára mind feleslegessé vált, hiszen a számítógép a fejlődés során alapvető kommunikációs eszközzé vált.

Sőt, ma már a zsebünkben lévő telefon is egy számítógép. A különböző kommunikációs eszközök üzemeltetése, javítása a feladatomban. Hangosbeszélőkkel, ipari televíziós rendszerekkel, érzékelőkkel, hívásjelzőkkel foglalkozom – beszél a rábízott eszközökről.

Tudom, hogy használnak rádiófrekvenciával működő eszközöket is a gyárban, kicsit mégis elcsodálkozom, meglep, hogy nem nyújt mindenre megoldást egy mobiltelefon.

– Külön megvásárolt, védett csatornán beszélnek egymással a darusok, mozdonyvezetők, de a vezetékes telefonokra is szükség van még. Példaként említhetem a tömörítő melletti vagonbuktató alatti szállítószalagokat. Nos, ott nincs téreőr – magyarázza. Kiderül néhány mondatból, hogy jól ismeri a gyár legmagasabb, illetve legmélyebb pontjain található munkahelyeket is. Telefon mindent van, számos közülük külön fényjelzéssel is ellátva, hogy ha

nem is hallható a hívás, legalább látható legyen.

István munkaasztalán egy szétbontott eszköz fekszik, számomra megfajthetetlen nyomtatott áramkörökkel. Praktikus kérdés merül fel bennem: hogyan látja, hogy mi mihez kapcsolódik, hol lehet a hiba? Válaszként egy nagyító lencséjű szemüveget vesz le a polcra, ez a segítsége a miniatűr világban.

Hobbiról, családról beszélgettünk, és kiderül, hogy természetesen otthon is „szerelget”:

– Egy barátom ismertetett meg a forrasztópáka használatával még tizenhét éves koromban, azóta tart a szenvedély. Otthon lopni kell ehhez egy kis helyet a feleségemtől. Ha elpakolja a varrógépet a konyhaasztalról, akkor jöhetnek én a forrasztópákával...

Szerényen meséli, hogy épített már erősítőt, fényorgonát, internetvezérlésű órát, hőmérséklet- és páramérőt is. Nem nehéz kikövetkeztetni: a munkája a hobbi is egyben.

Ipari mérlegek ötszáz kilótól kétszáz tonnáig

Mérőeszközökről, mérési tartományokról beszélgettünk *Dinyenyés Jánossal*, az ipari mérlegeket üzemeltető és javító csoport vezetőjével. Elektromos mérlegek működnek a vasműben, mérési tartományuk ötszáz kiló és kétszáz tonna között változik. Megtalálhatók a gyár minden pontján, a közúti mérlegektől a hengorsorba vagy épp a darukba épített mérlegekig.

– Más és más valamennyi be-
rendezés. A technológiába épített mérlegek a nap huszonnégy órájában működ-

nek. Például darus mérleg viszi az üstöt a konverterben, rögzít minden adagot, és továbbítja az adatokat egy központi rendszerbe. A FAM-on a fordítóvillánál található a mérleg, a Meleghengerműben pedig a léptetőgerendán. A vasmű területén több mint száz mérleget üzemeltetünk. Valamennyinek ▶

van egy elektronikus, illetve egy mechanikus részegysége – magyarázza munkájukat –, elsőként mindig azt kell megkeresnünk, hogy melyik hibásodott meg. Nagyrészt csak kint, a területen javíthatók ezek a berendezések. A technológiai mérlegek be vannak kapcsolva a folyamatirányítási rendszerekbe, így évek múltán is visszakereshető például, hogy egy adott tekeracet mekkora súllyal gyártottak.

– Készenléti rendszerben működünk a nap huszonnégy órájában. A csapatunk ötfős, négyen az elektromos részegységeket javítjuk, egy munkatársunk pedig a mechanikus meghibásodásokat hárítja el. Összedolgozunk a folyamatirányítási szakemberekkel, akik a mérlegek kommunikációjáért felelősek. Ha mér a mérleg, de az adat nem jut el a megfelelő helyre, akkor őket hívjuk.

A beszélgetés közben arra gondolok, hogy ez egy nagyon összetett szakma.

– Ilyen szakma nincs, sehol sem tanítják – találja ki a gondolatomat riportalanyom. – Én távközlési üzemmérnöknek tanultam a győri főiskolán. Nem kellett 1992-ben a telefonközpontnak, itt kínáltak mun-

kát. A mérleges csapat az első munkahelyem, elektromos műszerészként kezdtem – jegyzi meg.

Bár ebben a műhelyben is látok satupadot és rengeteg szerzőszámot, a csoport tagjai munkaidejük jó részét terepen töltik. Magasságokról, csúszós grafitporról, szenzorokról beszélgetünk, majd a mérési tűréshatárokról terelődik a szó:

– A technológiában egy százalékos hibapont a megengedett, így a közúti mérleg, amely hatvan tonnát bír, hatvan kilós pontossággal mér. Egy tekeracet tizenhat-húsz tonna, ott maximum húsz kiló lehet az eltérés. Az üzemi kollégák, akik minden nap használják a mérleget, csak ránéznek, és látják, ha nem annyit mutat, mint kellene. A mérlegeink közül harmincnyolc hitelesített, kétevente kell elvégeznünk velük a hitelesítési procedúrát, amelyre szintén a helyszínen, üzem közben kell felkészülnünk.

Olyan részletesen mesél a munkájukról, hogy fel sem merül bennem, lehet ezen túl még valamilyen hobbija, de kiderül, hogy mégis: szabadidejében programnyelvek tanulmányozásával, programok írásával foglalkozik.

Műszerészek, kémiai ismeretekkel

Összetett munkafolyamatokról árulkodik a gázelemző műszerészek műhelye, ahol az elektronikai szakterületre jellemző vezetékkegelyeken kívül gázpalackokat is észreveszek:

– Technológiai, hatósági, vagyoni- és életvédelmi funkciója is van az általunk felügyelt kétszáz eszköznek – foglalja össze precízen a lényegét Győrfi Sándor gázelemző műszerész.

Részletesen elmagyarázza, hogy a technológia hány pontján található füstgáz-, illetve más emisszió mérő műszerek.

Hamar kiderül, hogy nem elegendő munkájukhoz a tapasztalt műszerési múlt, ismerni kell a termelésben előforduló gázok összetevőit, viselkedését is. Ez bizony már kémia, huszonnégy óras szolgálatban. Sándort eredeti szakmájáról kérdezem:

– Elektrolakatosként kezdtem, majd ehhez jött a híradástechnikai műszerész, valamint a rendszerinformatikus szakma. Második munkahelyem a DUNAFERR, nyolc évvel ezelőtt kerestem Bács-Kiskun megyei lakóhelyemhez közeli mun-

kát. Gondoltam, ez érdekes lesz, hiszen sokféle ismeretet kell elővenni, amit valamikor tanultunk az iskolában. És tényleg: összetett és érdekes. Több mint egy évbe telt csak a helyismeret megszerzése. Műszerek mérik a felszálló por mennyiségét az erőmű kéményein, műszerek elemzik a gázösszetételt az üzemelő kokszóoló különböző pontjain, műszerek figyelik a gáztartókat – említ néhány helyet. Oxigénről, szén-dioxidról, szén-monoxidról, kén-dioxidról, metánról és más gázokról beszél, amelyeket a nap huszonnégy órájában figyelnek. Ha valahol gond adódik a technológiában, változik a gázösszetétel, adott esetben a műszerek leállítják a termelést. Ilyenkor az az eldöntendő kérdés, hogy a műszer hibásodott meg, vagy „a gázzal van gáz”.

Fiatalabb kollégája, Horváth Péter kapcsolódik be a beszélgetésbe, aki mechatronikai technikusként végezte iskoláit:

– Összetett szakmai ismereteket kíván a munkánk, műszerészek vagyunk, egy kis informatikával, egy kis automatizálással, egy kis kémiával. Párban járunk mindenhol, és mindig velünk van a kézi szén-monoxid riasztó. Komplet rendszereket nézünk át havonta, hetente. Ha szükséges, csöveket cserélünk, pumpákat, műszereket javítunk. Figyeljük a gázelemzés folyamatosságát, megjelenítését és rögzítését. Ezért nem árt egy kis informatikai tudás sem, bár a műszereket mérnökök programozzák. Fontos feladatunk a műszerek értékeinek beállítása is – ad bepillantást mindennapjaikba.

Számos kérdéssel kitérek még a technológia és a műszerek kapcsolódására. Megértem, ha hangosan nem is mondom ki, hogy munkájuk aligha enged lankadó figyelmet, nemtörődömséget. A gáz adott esetben láthatatlan és szagtalan, miközben ezernyi veszélyt hordoz.

Kaszás Éva

A DUNAFERR Labor vizsgálta a Lánchíd anyagmintáit

■ IZGALMAS SZAKMAI FELADAT

Június közepén megkezdődött Magyarország egyik legfontosabb építészeti örökségének felújítása. A budapesti Lánchíd rekonstrukciós munkálatainak dunaferr vonatkozása is van, hiszen a hídpályaszerkezet acél elemeinek hegeszthetőségi vizsgálatára a DUNAFERR Labor Nonprofit Kft. kapott megbízást, mint akkreditált anyagvizsgáló laboratórium.

Mint arról a Budapesti Közlekedési Központ közleménye is beszámol, a hídfelújítási közbeszerzési eljárás nyertes A-Híd Zrt. nettó 18,8 milliárd forintért újítja fel Magyarország egyik legfontosabb kulturális örökségét és jelképét. Június 16-án a kivitelező teljesen lezárta a forgalom elől a hidat, a közúti forgalomnak várhatóan 2022 decemberében adják vissza a hídpályát, a gyalogos járdák azonban a felújítás 2023-as befejezéséig munkaterületek maradnak.

A munka gőzerővel folyik a beruházáson, számos bontási munkálat befejeződött már, és augusztus közepén behelyezték az új útpálya első, hatalmas acélelemét. A mintegy nyolc tonna tömegű pályatábla a híd közepébe került, oda, ahonnan a Lánchíd „felszeletelésével” a bontási munkák indultak. Mielőtt az új acélelemet a helyére emelték volna, a bent maradó szerkezetet felkészítették a pályatábla fogadására, felmérték az állapotát, és elvégezték rajta a javításokat.

Ezekbe a hegeszthetőségi vizsgálatokba kapcsolódott be a DUNAFERR Labor Nonprofit Kft. az Acélhidak

A vizsgálatra beküldött anyagminták

Kft. megbízásából, mondta el *Kondorosi Gabriella* környezetvédelmi és kémiai anyagvizsgáló főosztályvezető. A szakember megjegyezte, hogy az elmúlt időszakban a Covid-világjárvány miatt nagymértékben lecsökkent az olyan szakmai konferenciák száma, ahol a speciális anyagvizsgáló projektek eredmé-

nyeiről beszámolhatnak egymásnak a szakemberek, azonban a DUNAFERR Labor neve közismert arról, hogy Magyarországon ilyen jellegű feladatok elvégzésére egyedüli akkreditált vizsgálóhelyként alkalmas. Ez egyaránt köszönhető a korszerű vizsgálóberendezésekből álló eszközparknak és a jól képzett szakemberek-

nek, és a gyakorlatban azt is jelenti, hogy bármilyen fém-alapú minta vizsgálatát, így például az említett Lánchíd-elemek vizsgálatát is tudják vállalni.

Ebben a projektben az volt a feladatuk, hogy minél pontosabban határozzák meg a hídon átvezető útpálya acél-szerkezeti részegységeiből vett próbadarabok kémiai összetételét. Kétféle vizsgálati módszert alkalmaztak a minták formai adottságaitól függően: a szikragerjesztésű optikai emissziós spektrométerrel végzett vizsgálat egy gyors módszer, viszonylag pontos koncentráció-meghatározást tesz lehetővé, pár percen belüli eredményközléssel. A másik módszer az ICP (induktív csatolású plazma) optikai emissziós spektrométerrel végzett anyagvizsgálat, közismertebb meghatározással nedveskémiai elemző mód-

Augusztus közepén kezdték el beépíteni az új acél pályatáblaelemeket

Koskai Martin József az ICP-OES spektrométer berendezéssel

szer. Ennek a szabványalapú eljárásnak során az acélmintából forgácsot készítenek, majd különböző típusú és koncentrációjú savakkal oldatot állítanak elő, amit porlasztó segítségével egy 10 000 K hőmérsékletű plazmába porlasztanak, és így határozzák meg a minta kémiai összetételét. Ez időigényesebb, de jóval pontosabb vizsgálati módszer. A hosszabb átfutási idő miatt azonban ezt kevésbé szokták preferálni a megrendelők.

Egy hegeszthetőségi vizsgálat esetében nagyon fontos a pontos koncentráció meghatározá-

sa, hiszen az egyrészt a hegesztési technológiát, másrészt az illesztendő másik anyag kiválasztását is befolyásolja, hiszen a két anyag összetétele minél inkább hasonló, annál homogénebb, stabilabb, ellenállóbb új szerkezet jön létre a hegesztés után.

Speciális feladat volt ez a megbízás, hiszen egy neves műemlék szerkezetéről van szó. Július végén zajlottak a vizsgálatok, tehát ez a projekt már lezárult, de valószínűleg érkeznek majd újabb próbadarabok is, amikor a tartóoszlopok, kandeláberek, korlátok felújítása kerül sorra.

Koskai Martin József anyagmérnök – beavatva a munka részleteibe – elmondta, hogy a minták előkészítése több órát vett igénybe, mert egyes minták olyan korrodáltak voltak, hogy egyenesen felület híján speciális csiszolási technikát igényeltek, hogy aztán spektrométerrel vizsgálhatók legyenek. A megrendelő kérésén túl, amely az alumínium-, karbon-, mangán-, szilícium-, kén-, foszfor-, réz-, króm, molibdén-, nikkel-, titán-, vanádium-tartalomra terjedt ki, az anyagvizsgáló szakemberek is kíváncsiak voltak arra, hogy mi mindent tartalmazhattak az egykor gyártott fém részek. Így a megrendelő részére végzett vizsgálatokat követően elvégeztek még néhány vizsgálatot, amelyek érdekes eredményeket hoztak. Megállapítást nyert, hogy az akkori acélok összetétele számos dologban hasonlít a mai gyártmányokhoz, de sok mindenben különbözik is azoktól. Például arzént találtak a mintában jelentősebb mennyiségben, ami a manapság előállított acélfajtákban már szinte csak azonosíthatatlanul elenyésző mennyiségben fordul elő.

Sz. I.

Tájékoztatás a „pulykapézn” kifizetéséről

A DUNAFERR Társaságcsoporthoz tartozó vállalatoknál a 2020. évre járó pulykapézn kifizetése négy egyenlő részletben fog megtörténni az arra jogosult munkavállalóknak, mint ahogyan arról *Tankhilevich Evgeny* legfőbb, általános vezérigazgató-helyettes szeptember 3-án kelt, a bérfizetésre vonatkozó tájékoztatójában is olvashatnak. Az első részlet kifizetése legkésőbb 2021. szeptember 30-ig meg fog történni. A második, harmadik és negyedik részlet kifizetésére 2021. október, november és december hónapokban kerül sor, hőközi kifizetéssel.

A teljes összegű pulykapézn az alábbiak szerint fizeti ki a munkáltató:

1. részlet: 29.900 Ft
2. részlet: 29.900 Ft
3. részlet: 29.900 Ft
4. részlet: 29.900 Ft

Azon munkavállalóknak, akik 2020-ban év közben létesítettek munkaviszonyt a munkáltatóval és/vagy 2020-ban saját jogon fizetés nélküli szabadságon voltak, és ezen okok miatt csak időarányosan jár a 2020. évi pulykapézn, az alábbiak szerint történik meg a kifizetés:

Ha 29.900 Ft vagy annál kevesebb pulykapézn jár a munkavállalónak, akkor az 1. részletben megkapja a teljes összeget. Ha 29.900 Ft-nál több, de nem haladja meg az 59.800 Ft-ot, akkor az első részletben 29.900, a második részletben a maradék kifizetése történik meg. Ha 59.800 Ft-nál több a pulykapézn, akkor az első részletben 29.900 Ft, a másodikban 29.900 Ft, a harmadikban pedig a maradék lesz kifizetve. Ha 89.700 Ft-nál több a pulykapézn, akkor az első részletben 29.900 Ft, a másodikban 29.900 Ft, a harmadikban 29.900 Ft, a negyedikben pedig a maradék lesz kifizetve.

A pulykapézn terhére SZÉP Kártya-juttatás igényelhető, az igénylésről a munkáltató külön tájékoztatót ad ki.

2023-ra, Budapest 150. születésnapjára újra a régi fényében ragyoghat majd a megszüpült Lánchíd

Gyártörténeti pillanatképek

■ HÓNAPRÓL HÓNAPRA – SZEPTEMBER

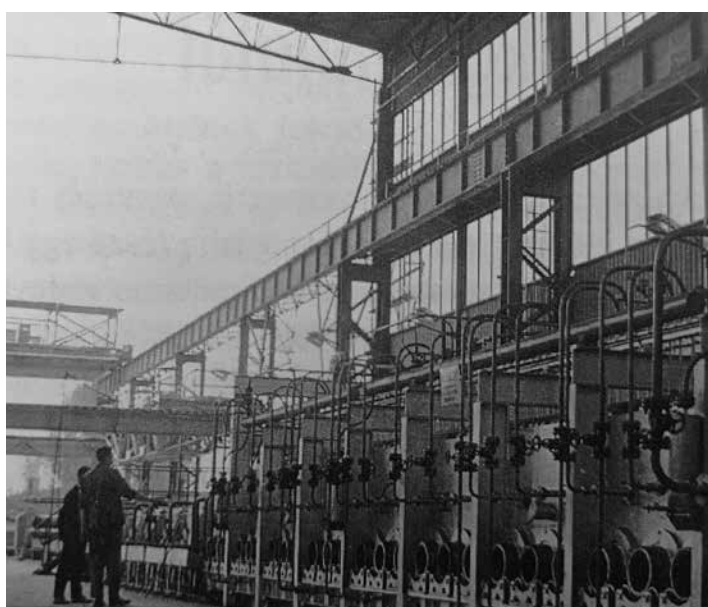
Akárhányszor fellapozza az ember, mindig tartogat érdekességeket a vállalat alapításának ötvenéves jubileumára, 2000-ben kiadott Dunaferr Dunai Vasmű Krónika. Az ikonikus kiadványból most olyan eseményeket válogattunk öt évtized történéseit áttekintve, amelyek a szeptemberhez kapcsolódnak.

1956. szeptember 20.

Az Angol Kokilla Bizottság tanulmányai alapján kísérletek kezdődnek a kokillák és alaptáblák minőségének és az acélműi öntési körülmények javítására dunapentelei, ózdi, diósgyőri és salgótarjáni szakemberek együttműködésével.

1966. szeptember 9.

A Lőrinci Hengerműben üzembe helyezik az új, görgős fenekű, folyamatos rendszerű normalizáló kemencét. Használatba vételével ugrásszerűen javul a lemezek minősége.

1969. szeptember 1.

A Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem Kohó- és Fémipari Főiskolai Karává alakul át a korábban felsőfokú kohóipari technikum-

ként működő intézmény. A megalakulás alkalmából szervezett ünnepségen beszédet mond dr. Molnár László igazgató.

1975. szeptember 15.

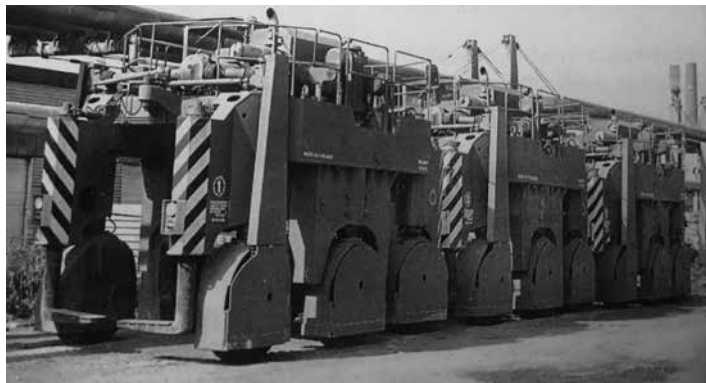
Vezérigazgatói rendelet jelenik meg a számítógépek alkalmazásáról. A vállalat vezetői részére háromnapos felhasználói tanfolyamot szerveznek. A tanfolyam előadója és jegyzetírója dr. Kiss Imre egyetemi docens.

1976. szeptember 1.

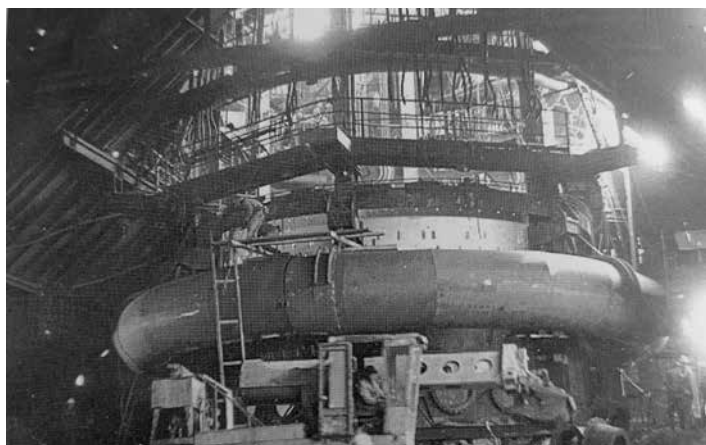
A Meleghengerműben üzembe helyezik a mennyezetégős tolókemencét, amely a folyamatosan öntött bugák hevítésére szolgál. A kemencének három felső, két alsó hevítőzónája és két kiegyenlítőzónája, továbbá korszerű műszerezése és részben automatikus szabályzása van.

1978. szeptember 21.

Új VALMET-targoncák érkeznek a gyárba, amelyekkel a folyamatosan öntött bugákat közúton a meleghengerműi külső, illetve belső bugatérre szállítják.

1983. szeptember 13.

A II. nagyolvasztót leállítják átépítésre: a fűvósík alatt megszüntetik az elpárolgató hűtést.

1989. szeptember 22.

A vasmű az őszi Budapesti Nemzetközi Vásáron bemutatja a Duna-ferr Lux márkanévű panelradiátort.

1990. szeptember 25.

A villamosipari szakközépiskolai tagozaton ipari elektronikai technikus szak indul.

1992. szeptember 17.

Aláírják a DUNAFERR Dunai Vasmű Részvénytársaság Alapító Okiratát. Szeptember 18-án megtartja első ülését a vállalat Igazgatósága és Felügyelőbizottsága.

1998. szeptember 1.

Új, több mint 850 millió forint értékű, korszerű szalaghasító- és csomagolósort adnak át a DWA Duna-ferr-Voest Alpine Hideghengermű Kft.-nél. A gépsor maximálisan 25 tonnás, 1,6 méter széles, hidegen hengerelt lemeztekerceket képes lemezcsíkokra hasítani.

A 70 éves Dunaújváros kis enciklopédiája

■ A MI VASMŰ- ÉS VÁROSTÖRTÉNETÜNK

Várostörténet-íróknak, Dunaújváros Megyei Jogú Város díszpolgárának, Miskolczi Miklósnak és az általa létrehozott „Mi, DUNAÚJVÁROSIÁK” Facebook-csoport tagok aktivitásának köszönhetően elkészült „A 70 éves Dunaújváros kis enciklopédiája” című viselő kötet.

A könyv díszbemutatóját a Bartók Kamaraszínház és Művészetek Háza Kamaratermében tartották augusztus 19-én. A programot követően a színház nagytermében, az államalapítás előestéjén, Dunaújváros Díszpolgára kitüntetésben részesült *Kálnay Adél* József Attila-díjas író, költő (a fotón csikos ruhában – a szerk.). A járványhelyzet miatt ekkor adták át a már korábban odaítélt más, magasrangú elismeréseket is az arra érdemeseknek.

„Hatalmas öröm! Elkészült, és a napokban elhagyta a nyomdát!” – adta hírvül egy korábbi bejegyzésében közösségi oldalán a szerző, akinek nevéhez számos várostörténeti mű, szociográfia, életrajzi feldolgozás, színházi darab fűződik. Mind a mai napig újdonságnak számít, hogy létrehozta interaktív világhálós közösségi oldalát azzal a célkitűzéssel, hogy „együtt írjuk a város történetét”. Ennek mentén rendezte nyomda alá a „Mi, DUNAÚJVÁROSIÁK” I. és II. kötetét 2015-ben, illetve 2017-ben, ezeknek született meg a kistestvére: az „L-múlt” 2019-ben. Nem kellett sokat várni ahhoz, hogy a város alapításának 70. évfordulójára egy átfogó mű készüljön:

– Két évig dédelgettük, dolgoztunk vele a Mi, DUNAÚJVÁROSIÁK Facebook-csoportban, 13 ezer tagunk figyelte a sorsát, több szá-

zan emlékekkel gazdagították, és immár kézben tarthatjuk a sokak által megálmódott könyvet – fogalmazott Miskolczi Miklós író az augusztus 19-i bemutatón.

– Az olvasó négy fejezetet talál a könyvben: 1. Lapok a város történelméből. Ebben a születés, a vajúdas érdekes és jellemző történeteiről, szereplőiről, adatairól van szó. 2. Emlékezetes helyek, tárgyak, esetek. Néhány régi, jellemzően sztálinvárosi hely, tárgy, eset emlékét idézi a fejezet. 3. Akik jó hírünket messzire viszik. Azokról szól, akik Dunaúj(Sztálin) városban születtek, vagy itt szocializálódtak, és munkájukkal/tehetségükkel országos hírnevet, a városnak elismerést szereztek. (A lista természetesen nem teljes.) 4. Város LETT csakazértis. Egy negyven évvel ezelőtt megjelent könyv címére utalva, szerezny szociográfiai számvetés.

„A 70 éves Dunaújváros kis enciklopédiája” című, 208 oldalas, képekkel gazdagon illusztrált, keménykötésű könyvet városunk polgármesterének, *Pintér Tamásnak* az előszavával vehetik kézbe az olvasók. A kötet a valamikori Tourinform-iroda helyén, a DVG Zrt. ügyfélszolgálati irodájában vásárolható meg.

A műfaj: enciklopédia

A rómaiak nevezték először encyclopediának a Marcus Terentius Varro készítette összefoglaló munkát, a *Disciplinaet* (a cím jelentése körülbelül: *tanulnivalók*) kilenc kötetben (i. e. 30-ban).

Sevillai Szent Izidor Etymologiae munkája húsz kötetben foglalta össze kora tudományát a 6. században. Izidor kora egyik legműveltebb egyházi vezetője volt, hitte és vallotta, hogy mindenkinek biztosítani kell a tanulás lehetőségét, hogy a műveltség mindenkinek jár. Szelleme a mai modern korban is elkísér: őt választották az internet védőszentjének.

A szerző: Miskolczi Miklós

Dunaújváros Megyei Jogú Város Díszpolgára, a Dunaújvárosi Hírlap egykori főszerkesztője, a Kiskegyed alapító-főszerkesztője, újságíró, szociográfus, dráma- és forgatókönyvíró és nem utolsósorban, blog-író. Borovszky Ambrusról készített kötete, „A Boró”, 2012-ben jelent meg.

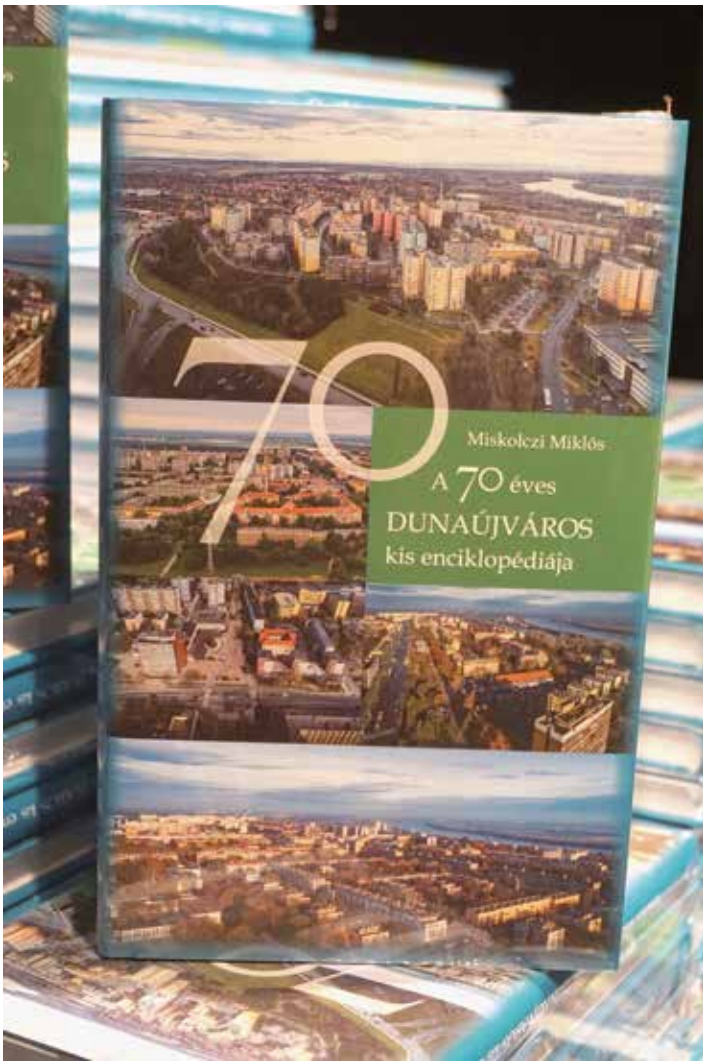
A Vasmű építői – részlet a könyvből

„A gyárat a Szovjetunióban tervezték, de a technológiai elrendezésben és a technikában egyes szakértők felismerték a jóvátételben leszerelt ▶

A legújabb várostörténeti kötetet a szerző névre szólóan dedikálta minden érdeklődőnek

Vadászok Fejér megyében

A könyv borítóján Vaszőcsik Kristóf 13 színes légi felvétele látható.
A kiadást a város önkormányzata támogatta,
a kiadvány a TEXT Nyomdaipari Kft.-ben készült

linzi vasmű halovány mását. A technológiai szerelést szakmai szinten és közvetlenül a korábbi rangjuktól megfosztott ózdi, salgótarjáni, diósgyőri stb. főmérnökök, *Tetmajer Alfréd, Sellő Dénes, Danesházi Gusztáv, Árkos Frigyes, Szele Mihály, Halmos Ferenc* irányították. Szerepüket, véletlenül-e, vagy éppen szándékosan, elhalványították. Igaz, őket minden hétvégén hazavitte egy-két szolgálati személyautó Budapestre...

... A NEB vezérigazgatója, a kiváló *Sebestyén János* az első évben a miniszterénél szinte könyörgött két „belevaló” kivitelező mérnökért. Másfelől megállapították, hogy azért nem megy a munka, mert a munkavégzők tegnap még falusi pallérok voltak, és nem ér-

tenek az ilyen méretű beruházáshoz. Szakmunkás sem volt. A Magasépítő Vállalat 4500 fizikai dolgozója közül csupán 363-an (8%) rendelkeztek szakképesítéssel (kőműves, ács). Szükségből új szakmai minőség született: az átképzős, vagyis a majdnem-szakmunkás. Minden előnyével és hátrányával együtt. A hallatlanul nagy létszámú és nélkülözhetetlen munkavállaló tömeg még csak nem is az iparból jött. Az erőszakos TSZCS-(téeszcsé) szervezés elől menekülő, vagy kényszerített falusi legények képezték a segéd- és betanított (átképzett) munkások derékhadát – olvasható a „De kik építették fel Sztalinvárost?” című részben.

Szente Tünde

Az 1951-ben megalakult „Kohász” Vadásztársaság egykori elnöke, *Szabó János*, az ISD DUNAFAFERR Meleghengerművének nyugdíjas gépészmérnök szakembere is szerepel a napokban megjelent „Vadászportrék 2021” című gyűjteményes kötetben. A könyvet szeptember 3-án Nádasdudányban, a Ná-

dasdy-kastélyban mutatták be az Országos Magyar Vadászati Védegyelet 140 éves jubileuma alkalmából szervezett Fejér megyei emlékülésen. A kötetből bővebben októberi számunkban olvashatnak majd. (Az emlékülésen készült csoportképen *Szabó János* balról a második – a szerk.)

Az idei évben is megemlékeztek alma materükről a Kerpely Antal Kohászati Technikum egykori diákjai, köztük nyugalmazott dunaferres szakemberek is. Augusztus 19-én az emlékezők – *Szaksz Ferenc Vász György András Miklós, Dr. Farkas Péter és Nyíri Miklós* – virágokat helyeztek el *Avas Mihálynak*, a technikum alapító igazgatójának emléket állító, 2013-ban készített emléktáblájánál, illetve aláírásukkal hitelesítették az emlékkönyvbe került legfrissebb bejegyzést.

Az öniség elmélete

■ AHOGYAN AZ EMBER ÖNMAGÁT ÉS TETTEIT ÉRTÉKELI

Megannyi tökéletlenségnek előbb-utóbb megtaláljuk a megengedő magyarázatát: miért jó mégis, ami és ahogyan történt.

Például befizetünk egy társasutazásra, mondjuk az Adriára. Alig van gondunk bármire, hiszen megszervezik helyettünk a közlekedést, a szállást, az étkezést, az egyénileg igényelhető kirándulásokat, közben azt tapasztaljuk, hogy a csoport egyes tagjaira várni kell, mert képtelenek a megbeszélt időben a találkozóhelyre megérkezni. Ha zaérkezve, egy pillanat alatt elfelejtjük a kellemetlenségeket, a forróságot, a kialvatlan éjszakákat és az idegesítő útítársakat és csak a szépre emlékezünk. Elhitetjük magunkkal, hogy

mindez megérte, a pénzünkért cserében sok szépet láttunk, jól kikapcsolódtunk, és eszünkben sincs változtatni, legközelebb is így utazunk.

Számos magyarázatot találunk arra, hogy miért nem kell változtatni konfliktusokkal terhelt életünkön. Zavar egy és más, de beletörődünk, elfogadjuk mindazt, amit „ránk mért a sors”. Ennek a gondolkodásmódnak a gyökerei évszázadokon keresztül belénk ivódottak, és abban bízunk, hogy maguktól rendbe jönnek a dolgok. Ezzel szemben, jellemzően kevesek cselekednek úgy: ha valami nem megy, azt ne erőltessük. Elméletben már megy a dolog, valahogy a gyakorlatban mégsem, ezernyi okot találunk arra, hogy

nagyjából minden maradjon a régiiben.

Ugyanakkor terjed az a nézet is, miszerint mindenért meg kell dolgozni: a munkahelyi megbecsülésért, a magánéleti sikerekért, a barátságért, sőt, még a szeretetért is. Itt is érvényes az energiamegmaradás törvénye: amibe energiát fektetünk, az eséllyel előbb-utóbb megtérül. Ha pedig mégsem, lássuk be, érdemes a soktényezős folyamatba beleavatkozni, egyes elemein változtatni, s ha még ekkor is elmarad a kívánt eredmény, jöhet az újratervezés.

Az öniség egy védekezés az ellen, hogy rosszul érezzük magunkat, mégpedig úgy, hogy meggyőzzük magunkat arról, hogy amit tettünk, az a legjobb, amit tehetünk. A szo-

ciálpszichológiai torzításokról írja *Szabó Elvira*, hogy a torzítások beleszólhatnak abba, ahogyan a világunkat és önmagunkat látjuk. *Elliot Aronson* nevéhez fűződik öniségi elmélete, amely szerint, az alapvető emberi vágy a pozitív énkép iránt azt eredményezi, hogy szelektáljuk azokat az információkat, amelyek a hibásainkra, tévedéseinkre irányítanak a figyelmünket, veszélyeztetve az önmagunkról alkotott pozitív képet, és inkább keresünk egy kapaszkodót, amivel igazolhatjuk a tetteinket. Vagyis sokkal könnyebben találunk magyarázatot, érvet, kifogást arra, hogy miért tesszük ezt vagy azt, mint hogy észrevegyük, ha valami már nem működik.

Szente Tünde

Különböző személyiségtípusok jegyeit hordozzuk magunkon

■ KETTŐ AZ EGYBEN

Hippokratész szerint más arányban található meg a négy folyadék a szervezetünkben: a vér, a váladék, a sárga epe és a fekete epe. Ezek a folyadékok határozzák meg a személyiségünk típusait és jellemzőit: szangvinikus, kolerikus, melankolikus vagy flegmatikus.

A személyiségtípus valójában mintázatok sokasága, amelyek leírják, hogyan reagálunk érzelmileg külső történésekre. A velünk született érzelmi reakciók életünk végéig alig változnak. S bár az érzéseinken nem tudunk változtatni, a reakcióinon – amennyiben képesek vagyunk felismerni és tudatosítani magunkban őket – igen.

A személyiségtípusok a munkában címmel megjelent cikkében *Irimiás Alíz* kifejti, hogy a személyiségtípusok közül általában kettő is jellemző ránk, a legtipikusabb mellett egy másik fajta is megjelenhet a négy közül. Jöhet egy kis önvizsgálat!

A szangvinikusok gyorsan kifejezik az érzéseiket, hirtelen reagálnak dolgokra, de nem tart sokáig a lelkesedésük. Például örömmel támogatnak egy új ötletet az egyik értekezleten, de a következő heti értekezletre már el is felejtik. A szangvinikus fellelkesül egy-egy dolog iránt, de szinte egyik percről a másikra képes elveszíteni az érdeklődését.

A kolerikusok szintén gyorsan, erőteljesen reagálnak, de ezek a reakciók tovább tar-

tanak. Ha valamit a fejükbe vesznek, azt véghez is viszik. Elhivatottak és magabiztosak. A munkában ez azt jelenti, hogy túlságosan is jók abban, hogy előrevigyék a dolgokat. Azok is, akik nem vezetői beosztásban dolgoznak, azon kaphatják magukat, hogy hirtelen mindent ők csinálnak.

A melankolikus alkatnak sok idő kell, hogy kitalálja, hogyan vihet egy projektet a célig, ugyanakkor fáradhatatlanul dolgozik, hogy megvalósítsa, amit eltervezett. Persze hosszú kutatásokra és még több tudásra volna szüksége mindig, hogy még magabiztosabbnak érezze magát. Ez sajnos napokat, heteket vagy akár hónapokat is jelenthet, mielőtt egy projektbe belekezdené. A végeredményt

pedig csak akkor ismerheti meg a környezete, ha az tökéletes.

A flegmatikusok nehezen vágnak bele valamibe, kényelmesen végzik a munkájukat, és könnyen elveszítik az érdeklődésüket. Nehezen motiválhatók, de ha más személyiségtípusúakkal együtt dolgoznak, megmaradhat a lendületük. Ebben az is segíthet, ha részfeladatokat kell teljesíteniük, és másokkal szinkronban vihetik tovább a projektet.

Ezek után eldönthetjük, hogy az ókori személyiségtípológia melyik kombinációi vagyunk a XXI. században: kettő, három vagy négy az egyben? A magam részéről én az utóbbihoz tartozom – a munka jellegétől függően.

Sz. T.

Riasztó jelek a Golf-áramlatról

■ AZ ÖSSZEOMLÁSNAK PUSZTÍTÓ, GLOBÁLIS HATÁSAI LENNÉNEK

A grönlandi jégtakaróból származó édesvíz olvadása hamarabb lelassítja az AMOC-ot, mint azt az éghajlatváltozási modellek feltételezték

Egy közelmúltban befejeződött kutatás megállapította, hogy a Föld klímahelyzetének egyik legfontosabb, potenciális fordulópontjaként is értelmezhető Golf-áramlat az összeomlás határán áll.

A megállapítás szerint az elmúlt évszázad során szinte teljesen elveszítette stabilitását az a természeti folyamat, amelyet a kutatók az Atlanti-óceán meridionális áramlási rendszerének (AMOC) neveznek. Az áramlat már most is legalább az utóbbi 1600 év leglassabb szintjén van, de az új elemzés szerint akár a teljes összeomlás, leállás is bekövetkezhet.

Az Atlanti-óceán peremén élők számára a Golf-áramlat jelentősége óriási, ugyanis az Egyenlítő felől meleg vizet szállít a sarkok felé. Hatásának nagyságrendje nagyjából száz Amazonassal felér. Nélküle éghajlatunk sokkal hűvösebb volna. Egy, az USA kormánya számára készített tanulmány becslése szerint a Golf-áramlat összeomlásával Európában 3 C fokkal esne az átlaghőmérséklet. (Összehasonlításképpen: A legutóbbi jégkorszak idején kontinensünk csupán 5 C fokkal volt hűvösebb, mégis Berlin és

Varsó helyén vastag jégpáncél terült el, és hazánk fátlan, rideg pusztaság volt.)

Az összeomlásnak világszerte katasztrofális következményei lennének: súlyosan megzavarná az esőzéseket, amelytől emberek milliárdjainak élelmezése függ Indiában, Dél-Amerikában és Nyugat-Afrikában, és nemcsak fokozná a viharokat és csökkente né a hőmérsékletet Európában, de feljebb emelné a tengerszintet Észak-Amerika keleti részén is, ami tovább veszélyeztetné az amazóniai esőerdőket és az antarktisi jégtakarót.

„A destabilizáció már most látható jelei olyasvalami, amire nem számítottam volna, és amit ijesztőnek találok” – mondta Niklas Boers, a kutatást végző németországi Potsdam Institute for Climate Impact Research munkatársa. „Ez olyasvalami, amit egyszerűen nem lehet hagyni, hogy megtörténjen. Az egyetlen dolog, amit tehetünk, hogy a szén-dioxid-kibocsátást a lehető legalacsonyabban tartjuk. Minden egyes gramm CO₂ gázzal, amit a légkörbe juttatunk, nő annak a valószínűsége, hogy ez a rendkívül nagy hatású esemény bekövetkezik”.

(Forrás: *theguardian.com*)

G. L.

A Stradivari hegedű titka

■ MAGYAR TUDÓS KUTATÁSAI LEBBENTETTÉK FEL A FÁTYLAT

„Auribus non oculis” (A fül nem a szem) – vallotta Karl Mettus Weis koppenhágai hegedűépítő, vagyis egy hegedű értéke korántsem a külső jegyeitől, sokkal inkább a hangzás minőségétől függ. Hogy a vitathatatlanul legértékesebbnek számító Stradivari-hegedűk hangzása mitől olyan különleges, arra a hangszer faanyagának kezelésére használt kemikáliák azonosítása derített fényt a közelmúltban, megerősítve Nagyváry József biokémikus tudós évtizedekkel ezelőtti felfedezését.

Nagyváry József, a texasi A&M Egyetem nyugalmazott professzora nagyjából 40 évvel ezelőtt a világon elsőként bebizonyította, hogy a Stradivari-hegedűk egyedülálló hangzásának egyik elsődleges oka, hogy a legendás hegedűkészítő kortársaival egyetemben saját, titkos összetételű eleggyel kezelte hangszerei faanyagát az élősdiferetázok kivédése céljából, ami hozzájárult a Stradivari- és a Guarneri-hegedűk lenyűgöző hangzásához.

A legfrissebb eredmények szerint az elegy bórax, cink, réz, timsó és mésvíz komponensekből állt össze. Ezeknek a kemikáliáknak a használata a cremonai hegedűkészítők és a helyi gyógyszerészek közötti szoros együttműködésre utal.

Antonio Stradivari (1644-1737) nagyjából 1200 hegedűt készített életében és kizárólag gazdagoknak, beleértve az uralkodói családot, adta el hangszereit. Mára körül-

belül 600 Stradivari-hegedű maradt a világon. A meseter kevésbé ismert kortársa, Bartolomeo Giuseppe „del Gesù” Guarneri nehezebben tudta értékesíteni hegedűit, amelyeket azonban ma már minőségüket és árukat tekintve is egyenragúnak tekintenek a Stradivari-hegedűkkel.

A 87 éves Nagyváry szerint további kutatásokra lesz szükség annak megértéséhez, hogy a kemikáliák és a faanyag együttese hogyan eredményez ilyen hangzást.

A szegedi születésű biokémikus a Stradivari titkának kikutatására szentelte tudományos munkásságát

„Először is több tucatnyi mintára van szükségünk nemcsak Stradivari-tól és Guarneri-től, hanem az olaszországi Cremona aranykorának (1660-1750) más készítőitől is” – mondta. „Jobb együttműködésre lesz szükség az antik hangszerek restaurátor mesterei, korunk legjobb hangszerkészítői és a tudósok között, akik most szabadidejükben, gyakran pro bono végzik a kísérleteket.”

(Forrás: *mti.hu, phys.org*)

G. L.

A megtett út önmagában tiszteletet parancsol

■ TOKIÓ UTÁN, PÁRIZS ELŐTT

Minden idők egyik legkülönlegesebb olimpiáján vagyunk túl. A játékokat rendező japán főváros kitett magáért, miként a magyar sportolók is – köztük a dunaújvárosiakkal. Gyors körképünkben városunk sportolójának olimpiai szereplését tekintjük át.

Büszke vagyok Zsófira!

Kezdjük rögtön kétszeres Európa-bajnok tornászunkkal, *Kovács Zsófiával*. A DKSE kiválósága egyedüli képviselője volt a magyar tornasportnak, és végül a 14. helyen zárta a tornászok egyéni összetett finálját Tokióban.

Trenka János, Zsófi edzője higgadtan és reálsan foglalta össze tapasztalataikat.

Kiváló körülmények között, nagyszerű színvonalon rendezték meg a versenyeket. Jól mutatja a torna nívóját, hogy Zsófi egyedüli magyar sortolójaként jutott ki az ötkarikás versenyre. Ez nagy öröm volt számunk-

Fotó: Olympic Team Hungary

ra. Bár már a második olimpiáján vett részt, mégis egy apró hibán múlt a még jobb eredménye. Ennek ellenére roppant büszke vagyok Zsófira, de nagyon sajnálom a rontást. Az sajnos vitathatatlan, hogy a gerendán történt leesés miatt ment el egy rendkívül fontos pont. A célunk az volt, hogy jobb pontszámot és esetleg jobb helyezést érjünk el, mint a selejtezőben, de ez most nem jött össze. A tornasportban sajnos nincs B verzió, nincs még egy visszavágó, nincs még egy meccs. Talajon nem tu-

dunk többet, ugrásban pedig ugyanannyit kaptunk, mint a selejtezőben. Szerintem a felemás korlát sokkal jobban sikerült, mint a selejtezőben, mégis kevesebb pontot kaptunk, mint amit reméltünk. Pedig a selejtezős pontszámmal a legjobb nyolcban lehettünk volna. Egy biztos: mindent megtettünk, amit tudtunk, hogy a legjobb eredményt hozzuk ki magunkból. Természetesen a megtett út már önmagában tiszteletet parancsol, s bár most is megtapasztalhattuk, hogy rettentően nehéz kijutni az olimpiára, szeretnénk, ha három év múlva még több magyar, sőt, még több dunaújvárosi tornász lehetne érdekelt Párizsban. Mi már eldöntöttük: biztosan megcélazzuk a következő olimpiát!

Bronzlányok

Szenzációs sikert ért el Tokióban a magyar női vízilabda-válogatott, amely megszerezte a női szakág első olimpiai érmét. S ugyan a lányok végig azt hangoztatták, hogy az éremszerzés

a cél, sokan nem hitték el, hogy van esély, pláne a hullámzó játékot, és a kiegyenlített erőviszonyokat látva. Végül, egy kiélezett bronzmeccsen sikerült legyűrni a lányoknak önmagukat és az orosz csapatot is, így a magyar hölgyek nyakába került a bronzérem. Női válogatottunkban pedig négy dunaújvárosi játékos is a siker kovácsa volt, így méltán jár a főhajtás nekik: *bravó, Garda Krisztina, Gurisatti Gréta, Magyarai Alda és Szilágyi Dorottya!*

Élete negyedik paralimpiája

Fotó: hparalimpia.hu

Az olimpiai eseményeket követően mi dunaújvárosiak, a paralimpián is érdekeltek vol-

tunk, *Gurisatti Gyula* révén. A sportlövő ugyanis élete negyedik paralimpiáján vett részt Peking, London és Rio de Janeiro után. Gyula három számban indult. Először a légpisztolyosok versenyének 10 méteres számában, a P1-es kategóriában mérette meg magát. Itt a 24. helyen végzett. A következő versenyszám a sportpisztolyosok 25 méteres száma volt, ahol 60 lövés kellett leadni, két sorozatban. Az eső szériában pontlövésben kellett helytállnia, míg a második harminc lövés már gyorslövészet volt, azaz maximum három másodpercenként kellett célra tartani és tüzelni. Gyula itt az összesített versenyben, 539 körrel a 27. helyen fejezte be a küzdelmeket. A céltáblák előtti sportlövő versenyeket a sportpisztolyosok 50 méteres versenyszámában zárta. Ebben a versenyszámban hatvan lövés kellett célzottan leadni, s városunk kiváló sportembere 511 kört elérve, a 24. helyen végzett.

Tokióban a magyar sportolók ismét bizonyítottak, és köztük a dunaújvárosiak is jelezték, hogy ott vagyunk a világ sporttérképén. A tokiói láng fénye még halványan pislákol, de tekintetünket már Párizsra vetjük...

Szóládi Zoltán

Fotó: Facebook / Gurisatti Gréta

3. Rácalmási Szigetfutás

EGÉSZSÉG ÉS KIKAPCSOLÓDÁS A CSALÁDNAK

Idén már harmadik alkalommal rendezik meg október 17-én az egyre népszerűbb Rácalmási Szigetfutást.

A profi és amatőr mozogni vágyók választhatnak 3, 5, 11 vagy 22 km-es futótávok közül, a gyaloglást kedvelők egy 11 km-es kört tehetnek meg a szigeten, a kerékpár szerelmesei pedig 22 km-t bringázhatnak a változatos terepen – mondta el lapunknak a főszervező, a Gyártó Egységénél dolgozó dunaferres kollégánk, *Nagy Gábor László*. Minden induló kap egyedileg tervezett befutóérmet, ajándécsomagot,

chipes időmérést, ebédet, futam közben frissítést, és részt vehet a tombolasorsoláson. A szervezők emellett a kiegészítő

programok egész sorával készülnek: ingyenes szűrővizgálatokkal, kerékpárszervizzel, Decathlon játszótérrel, izom-

lazító eszközökkel, közös zenés bemelegítéssel, társasjátékokkal és még sok meglepetéssel. A résztvevők kitelepült ételital árusok jóvoltából gondoskodhatnak a bőséges energiautánpótlásról is.

A rendezvény az Ötpróba Párizsba Program országos eseménysorozat része, így az ötpróbázók tovább gyűjthetik pontjaikat a kiszemelt Adidas-ajándékokért.

A rajt-cél helyszíne a rácalmási Jankovich-kúria, a futamok helyszínei pedig a Nagysziget és a Duna-part turistaútvonalai és kerékpárútja, egy gyönyörű természetvédelmi területen. A rendezvényről bővebb információt a www.racalmasiszigetfutas.hu weboldalon és a Facebookon is találhatnak az érdeklődők.

Sárkányhajós tábor Kisapostagon

NAPFÉNY, VÍZ, SPORTÉLMÉNYEK

Sikeresen lezajlott augusztusban Kisapostagon a Dragon Steel SE II. Sárkányhajó Tábor. És teljesült a fő cél is: jó pár gyerkőccel megszerettetni ezt a remek csapatsportot.

„Szombat reggel van... korán van, a reggeli kávémat iszom az edzés előtt, még az utcán is alig hallatszik zaj. Tudod, az a csendes kora reggel és én érzem, hogy hiányzik valami. Hiányzik a zsongás, a gyerekcsivitelés, amit megszoktunk a hét folyamán. Hol a lapátom? Vegyél mentőmellényt! Mi lesz az ebéd? Gyertek, bemelegítés!” – nem kevés nosztalgiával így emlékszik vissza a táborra a két főszervező, *Nyíri Andrea és Tóth Edit*, a sportegyesület elnöke.

Augusztus 9-e és 13-a között tizenkét gyerek töltött együtt egy feledhetetlen hetet a Kisapostag csodás Duna-partján megrendezett táborban. Az egyesület felnőtt sportolói mindent megtettek, hogy

a gyerekek jól érezzék magukat. Volt, aki az egész hetet a táborban töltötte segítőként és nap mint nap együtt evezett a gyerekekkel. A napok végére a közös élmények mellett az elfáradás is garantált volt mindenki számára.

Az első nap az ismerkedésről szólt, s persze Tóth Edit táborvezető mindenkiel megismertette a legfontosabb tudnivalókat. Utána a vízijáratásági ismeretekből kaptak a táborozók számukra fontos információkat. A technikai fogások elsajátítása után ha-

mar vízre szálltak, kihasználva a nagy melegben a reggeli frissebb időt. A kb. 1,5 órás evezés után jólesett a pihenés, a táborlakók beszélgettek, társasoztak, kártyáztak. A közös ebéd és kis pihenő után ismét a sárkányhajóban találták magukat, egy újabb

1-1,5 órás evezésre vagy evezős összecsapásra készülve. Az utolsó napon pedig ünnepélyes keretek között zárták a tábor, a fiatalok egy-egy oklevéllel, egyesületi pólóval és remélhetőleg feltöltődve, pozitív élményekkel tértek haza.

A II. Sárkányhajó Tábor végeztével a szervezők úgy érzik, hogy elérték a céljukat: a fiatalokkal sikerült megszerettetni a sárkányhajózást. A résztvevők közül többen dunaferres szülők gyermekei voltak, s négy táborozó azóta már be is kapcsolódott a sportegyesület edzéseihez, és kiválóan be tudtak illeszkedni az egy hét alatt szerzett tábori sárkányhajós alapokkal. A táborozókat a Magyar Sárkányhajó Szövetség elnöke, *Járosi Péter* is meglátogatta. A szervezők ezúton is köszönik a szülőknek, az egyesületi tagoknak, a segítőknek és a szponzoroknak, hogy támogatták ezt a kiváló kezdeményezést!

Az egyesület elnöke beszélgetésünk végén megjegyezte még, hogy az idei évben a rendszeres edzőmunka mellett a junior és felnőtt versenyzők főként a belföldi versenyekre koncentrálnak, hiszen a Covid-világjárvány újabb hulláma miatt sajnos a nemzetközi versenyek döntő többsége elmarad. **Sz. I.**

Véradás

A segítség a vérünkben van.

A dunaujvárosi véradás egyik fő bázisa hagyományosan az ISD DUNAFERR, ahol legközelebb október 7-én az Acélműben lehet vért adni 6,30-11,00 óráig. A szervezők kérik a véradókat, hogy fényképes igazolványt és tajkártyát vigyenek magukkal.

Tisztelt Olvasóink!

Szerkesztőségünk bármilyen témában várja kérdéseiket, javaslataikat, amelyeket az adott szakterület vezetőjéhez továbbítunk. Írjanak nekünk a [dunaferrmagazin@isd-dunaferr.hu](mailto:isd-dunaferr.hu) e-mail címre, illetve keressék lapunk elektronikus változatát a www.isd-dunaferr.hu weboldalon.

FONTOS INFORMÁCIÓK

Üzemi mentők:

4-104

Mobiltelefonról:

06 (20) 883-4-104

Üzemi tűzoltóság:

4-410

Központi diszpécser:

13-11

Biztonsági Igazgatóság
diszpécserközpont:

26-07, 11-79

Tudakozó: 9

Az acél szépsége

Tíz év után ismét itt járt a vállalatnál Viktor Mácha cseh fotóművész. A fiatal fotós „Az acél szépsége” címet viselő projektje keretében járja a világot, már több mint száz bányát, kőszolóművet, nyersvas- és acélgyártó vertikumot örökített meg. Célja, hogy dokumentálja az utókornak az ipari termelés ezen ágazatának küzdelmes, de a maga módján mégis gyönyörű mindennapjait, meghatározó technológiai berendezéseit. A látogatásról októberi lapszámbunkban bővebben is beszélünk.

Közös élményfutás:
részvételre fel!

Szeptember 18-án, szombaton délelőtt már ötödik alkalommal rendezik meg a dunaujvárosi Kultik Mozi előtti téren a Fuss velünk, fuss értünk! jótékonyági futónapot. A rendezvény célja az autista, és más fogyatékossgal élők integrációjának, társadalmi elfogadottságának erősítése a közös mozgás eszközével. A konkrét cél ezúttal az, hogy a befolyt támogatási összegekből fejlesztő programot tartalmazó számítástechnikai eszközöket vásárolhassanak az Esőemberek Szüleinek Dunaujvárosi Egyesületéhez tartozó gyermekek és felnőttek számára. A nevezési díj lesz a résztvevők adománya, amelynek összege 1000 Ft/fő. A távot

teljesítők az esemény támogatóinak jóvoltából ajándékot kapnak a futónapon, amelyre akár négy lábú társakat is lehet hoz-

ni, hiszen kutyabarát rendezvény lesz. A jótékonyági sportnap főszervezője dunaferr kollégánk, *Petrás Gábor*, a Dunaujvárosi Labdarúgó Szövetség főtájkára, aki elmesélte, hogy az autista emberek támogatását mindig is kiemelten fontos dolognak érezte. Már 2009-ben is szerveztek számukra sporteseményeket, a 2014-es Parázs Varázs alkalmával pedig Esélyegyenlőségi napot tartottak, hogy a városlakók is közelebb kerülhessenek az autizmussal és egyéb fogyatékossgal élők embertársaihoz.

Ha tehetik, minél többen jöjjenek el szeptember 18-án, jó futást és sok mosolyt kívánunk mindenkinek!